



Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки

Проект фінансується ЄС, співфінансується та виконується ПРООН
вул. Садова, 1/14, IV поверх, 01021 м.Київ, Україна
тел.: +38 (044) 253 58 66, 253-5869, 253-5482. факс: +38 (044) 253-5611
веб-сайт: <http://brc.undp.org.ua/>



Семінар "Перспективи виходу української економіки з кризи"

Відділ сприяння торгівлі та інвестиціям Посольства РП у Києві

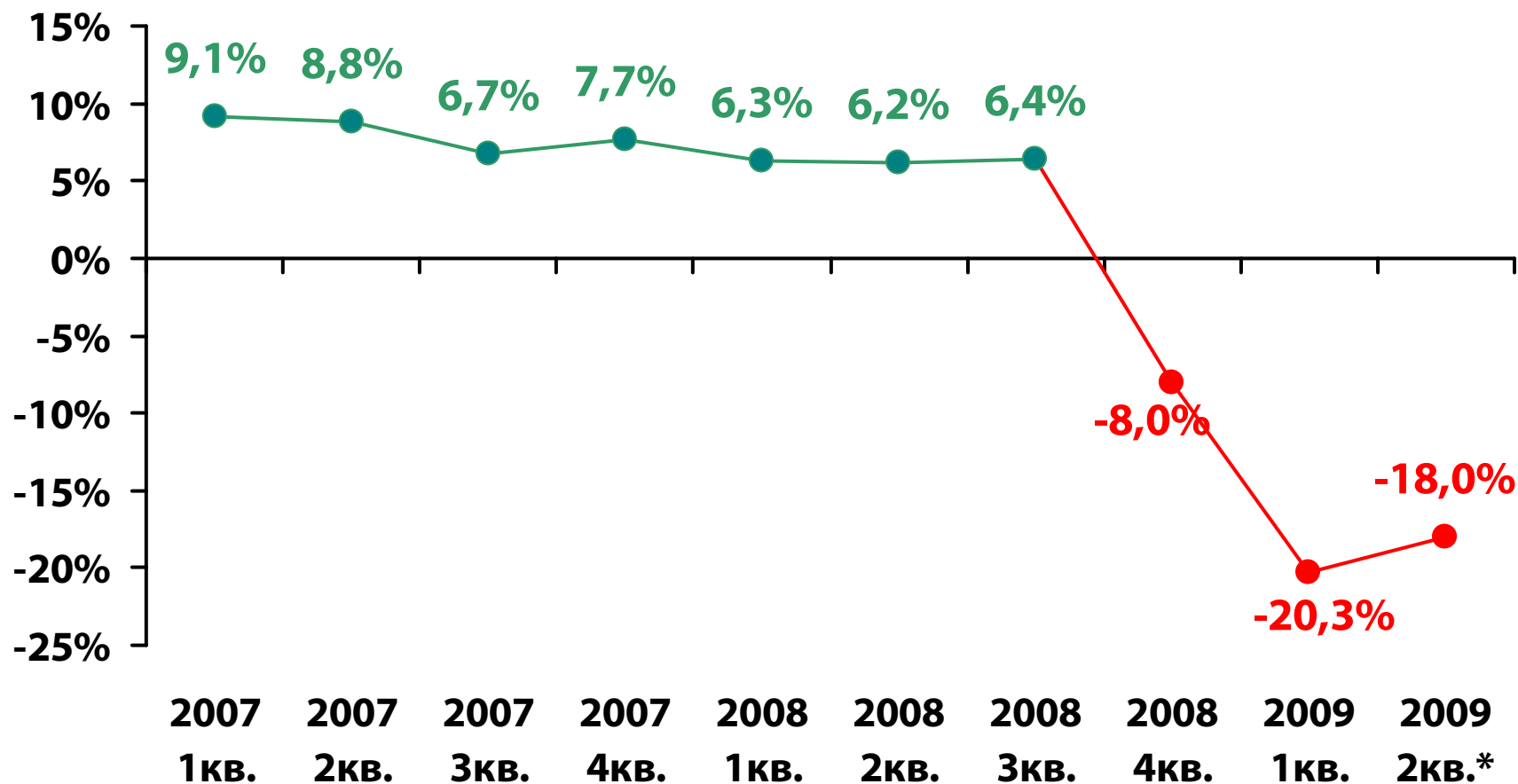
Доповідач: **Марчін Свенчіцкі**

Київ, 8 жовтня 2009 року



Зміна обсягу валового внутрішнього продукту

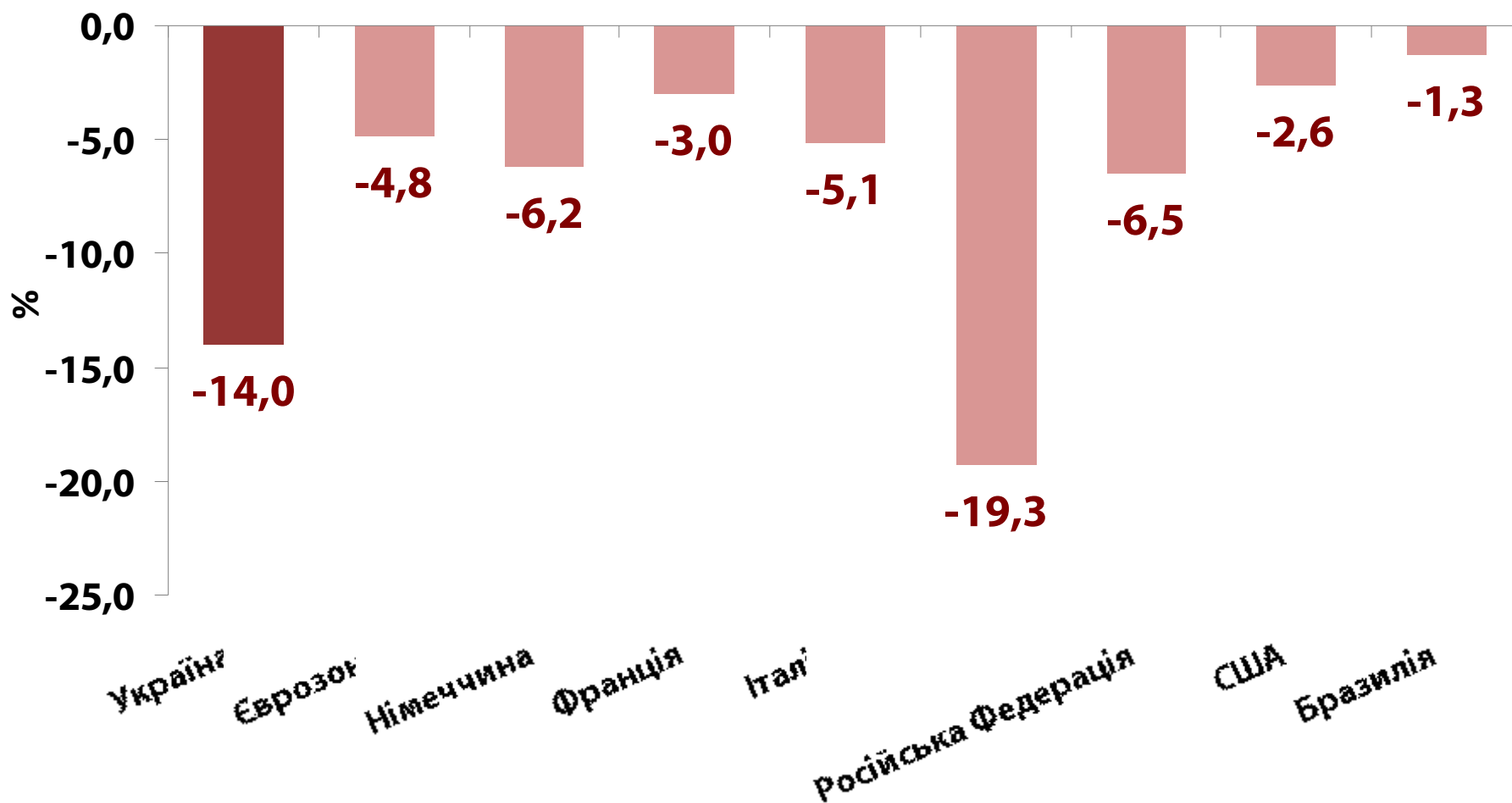
(відсотків до відповідного кварталу попереднього року, у постійних цінах 2007 року)



* - попередні дані



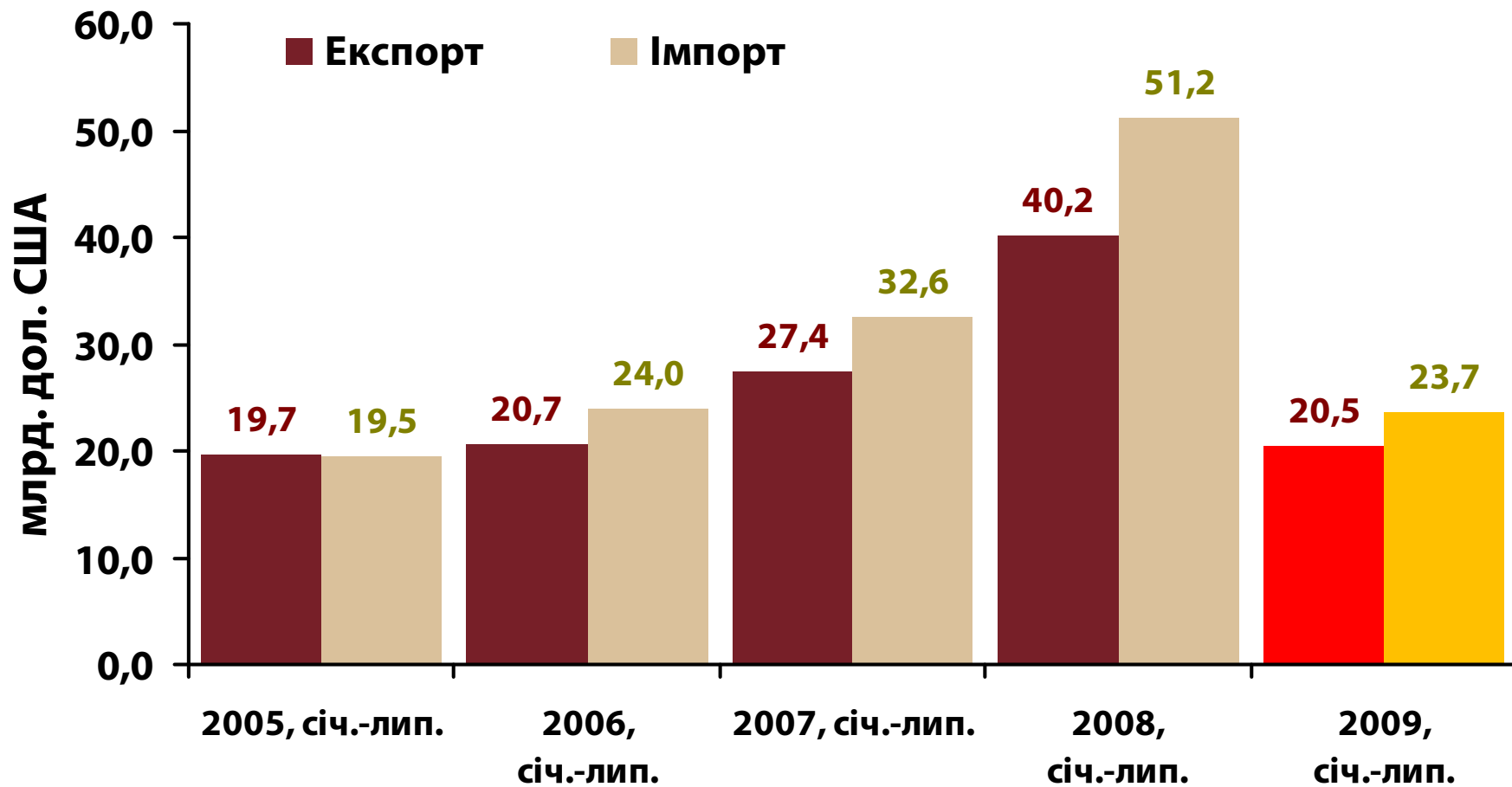
Прогноз ВВП на 2009 рік (у відсотках до попереднього року)



Джерело: International Monetary Fund

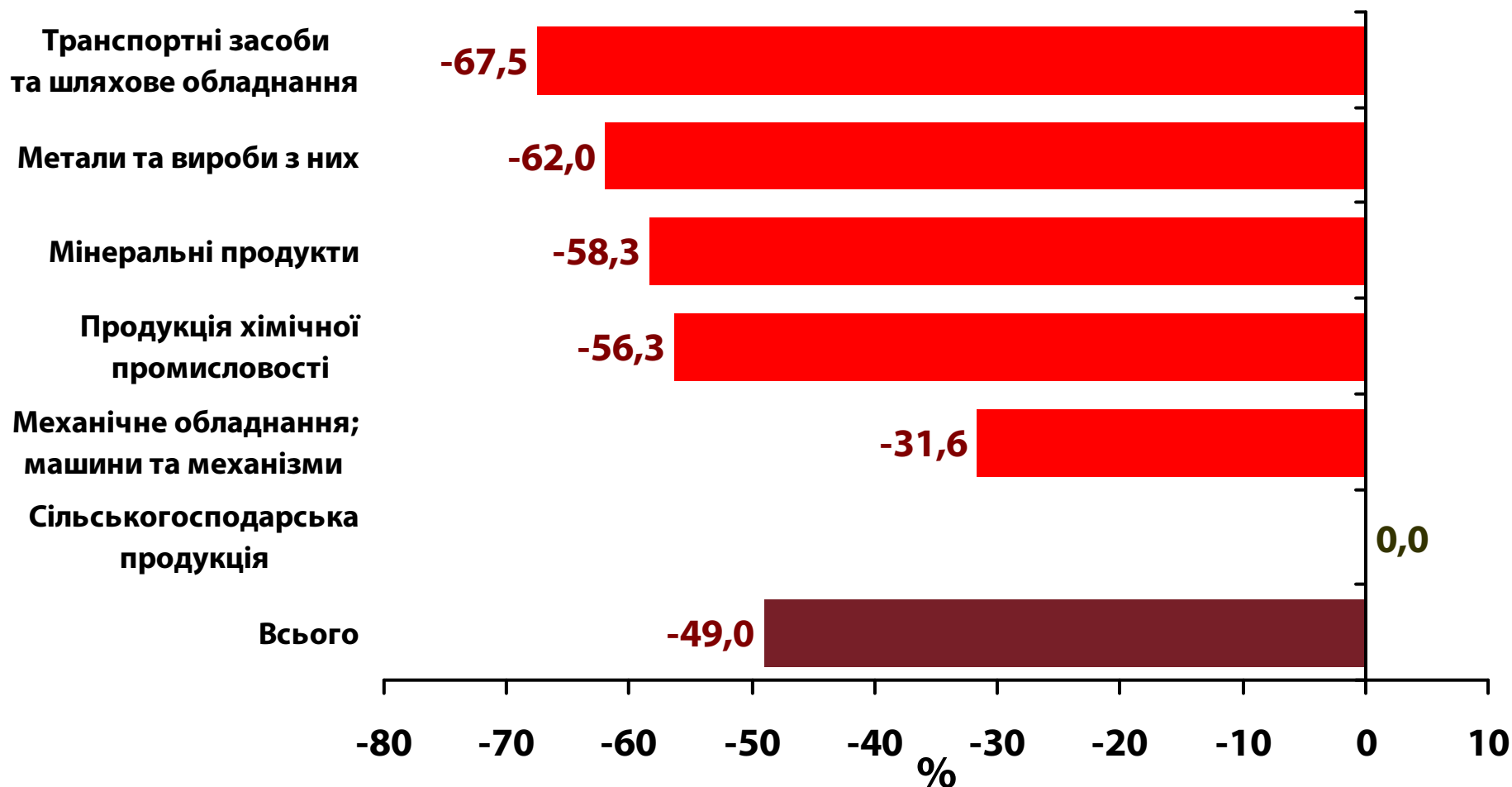


Зовнішня торгівля товарами



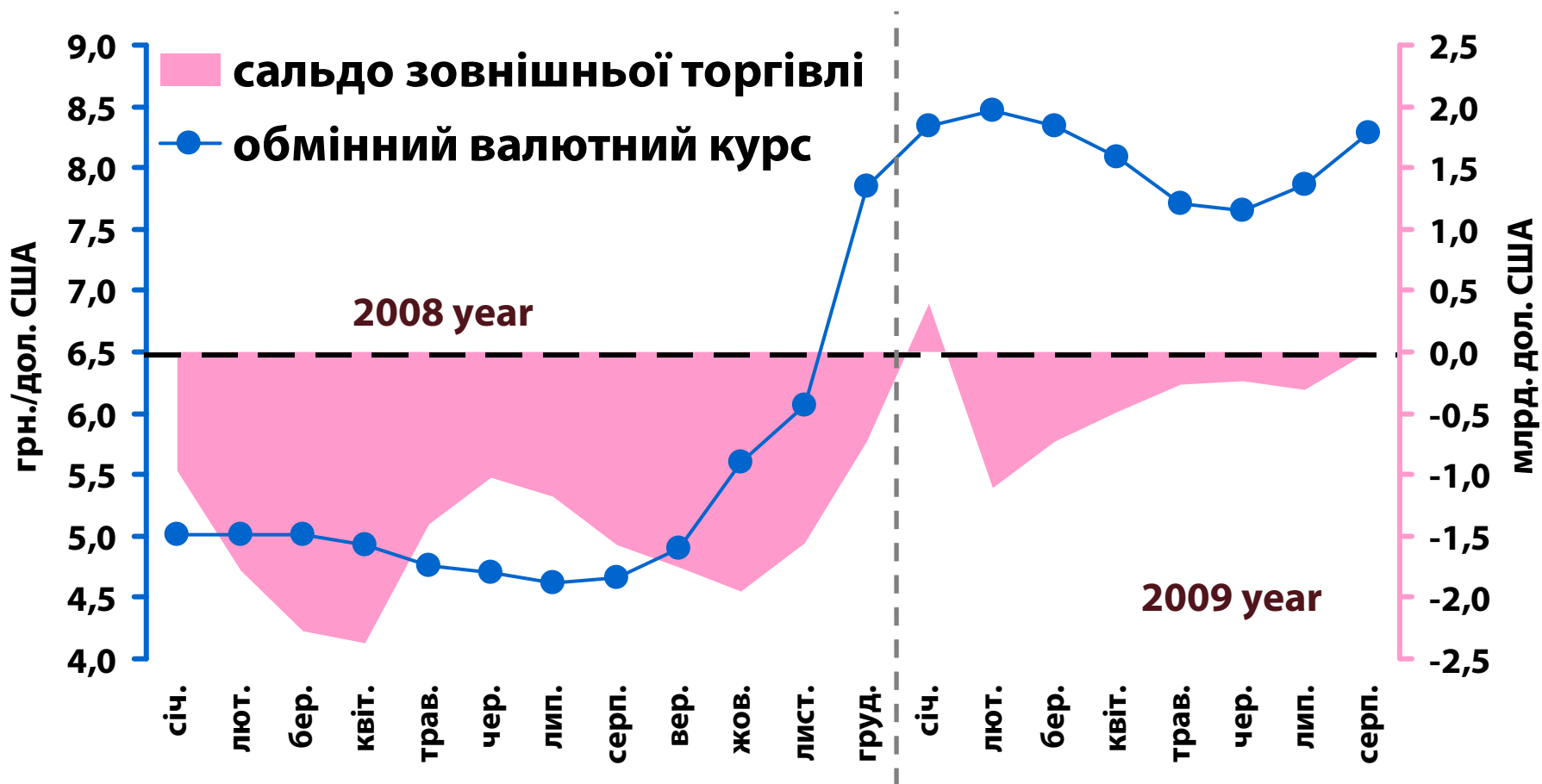


Зміна обсягів експорту основних товарних груп в січні-липні 2009 (% до відповідного періоду минулого року)



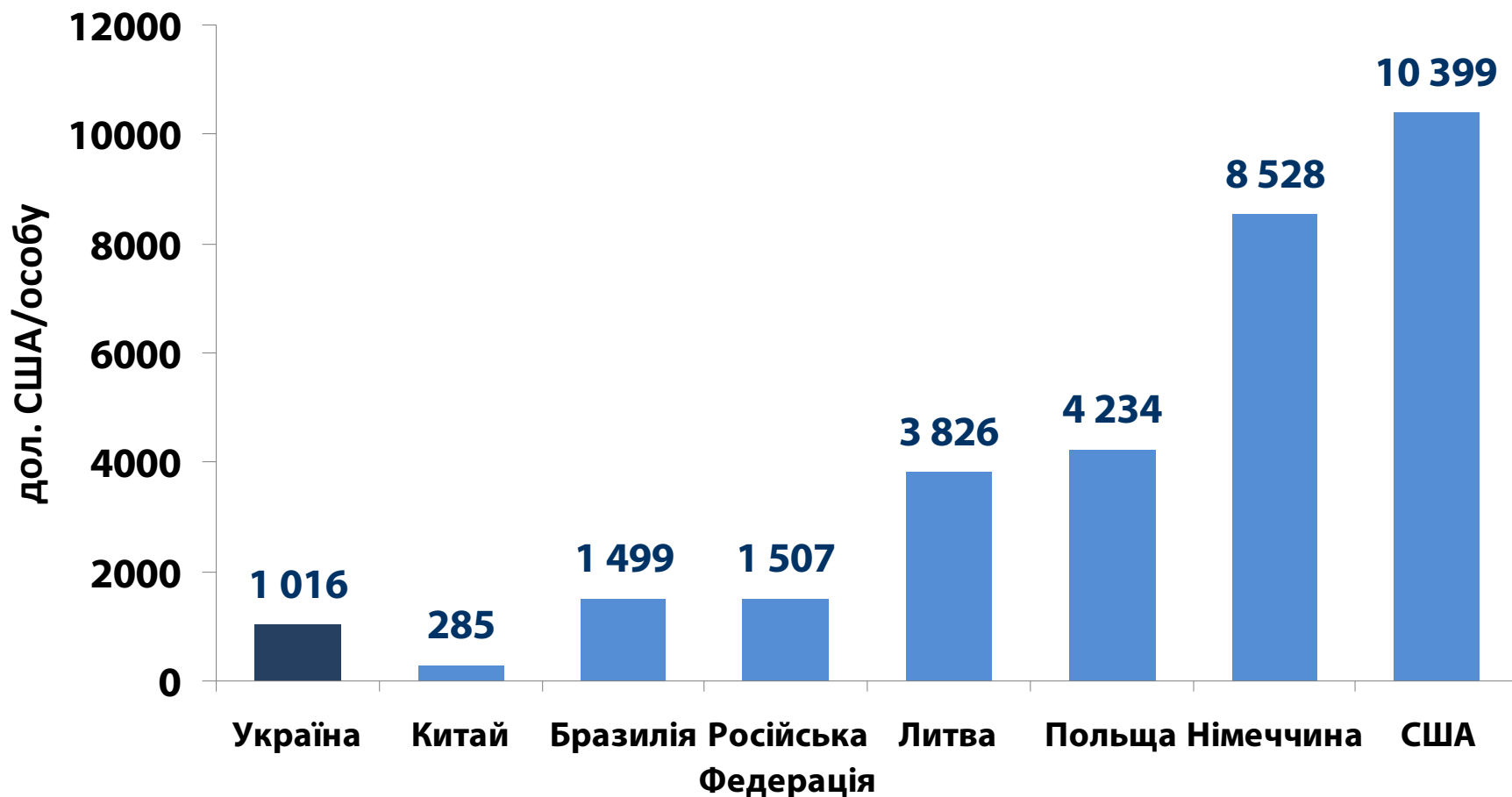


Сальдо зовнішньої торгівлі товарами та обмінний валютний курс





Прямі іноземні інвестиції в розрахунку на одну особу у 2008 році

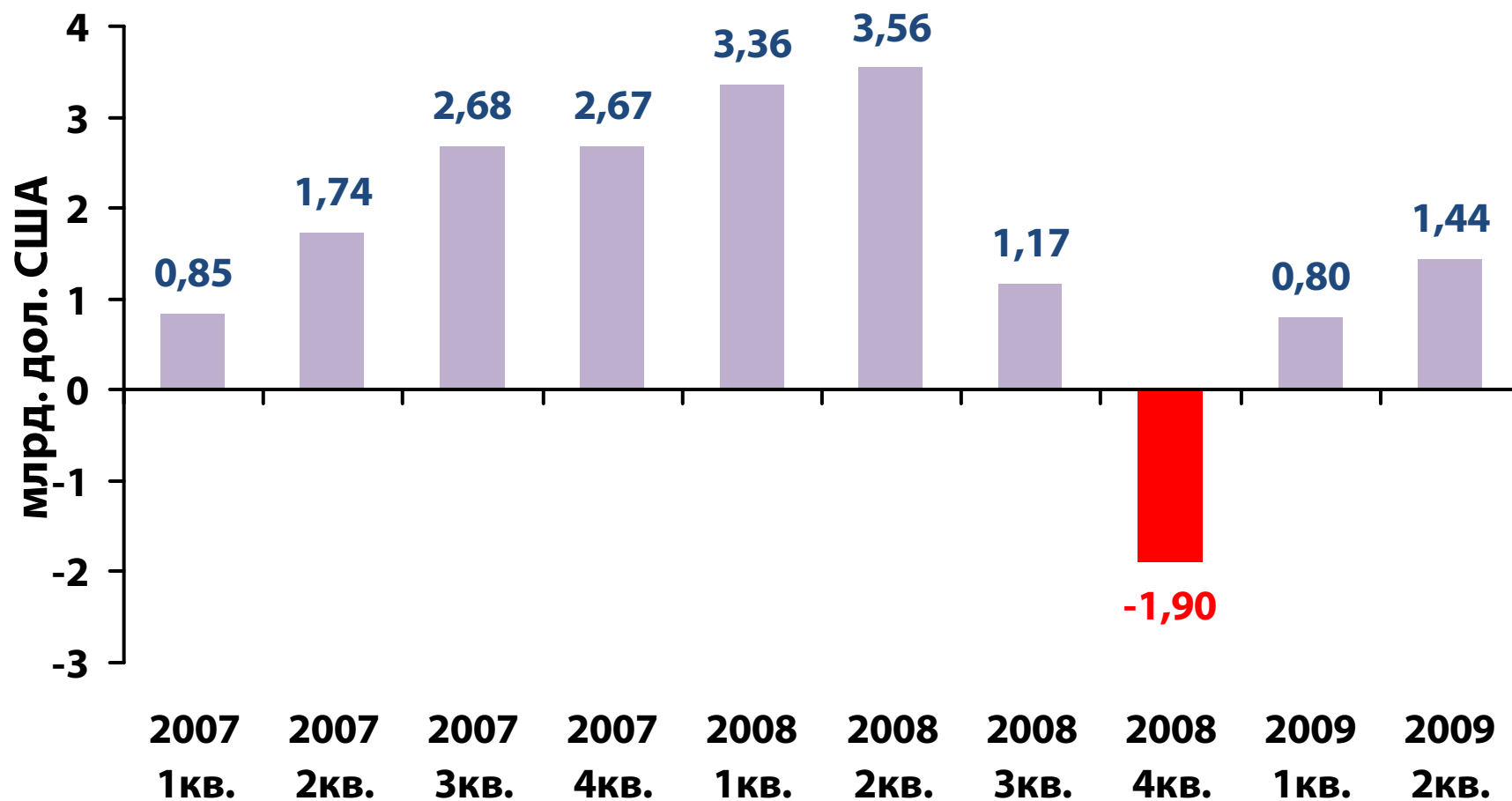


Джерело: World Investment Report 2009



Прямі іноземні інвестиції

(щоквартальні показники)





Зовнішній борг України

Показники	01.01.06		01.10.08		01.07.09	
	млрд. USD	%	млрд. USD	%	млрд. USD	%
Валовий зовнішній борг	40	100	102	100	100,5	100,0
Сектор державного управління	12	30	14	13	19,3	19,2
Банки	6	15	42	40	35,3	35,1
Інші сектори (компанії)	19	48	44	42	45,9	45,7



Причини різкого погіршення економіки України

Вразливість економіки до зовнішніх впливів:

- значна частка експорту металу в загальній структурі експорту
- швидке зменшення експорту металів, за 6 місяців 2009 року зменшення склало 60% у порівнянні з аналогічним періодом 2008 року
- незмінність валютного курсу з 2006 року стимулювала збільшення обсягів валютного кредитування та імпорту
- залежність від зовнішніх поставок енергоносіїв, при цьому на початку 2009 року світова ціна на природний газ зменшилася, але для України — збільшилася

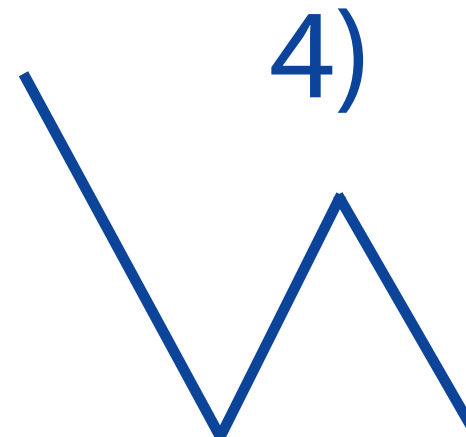
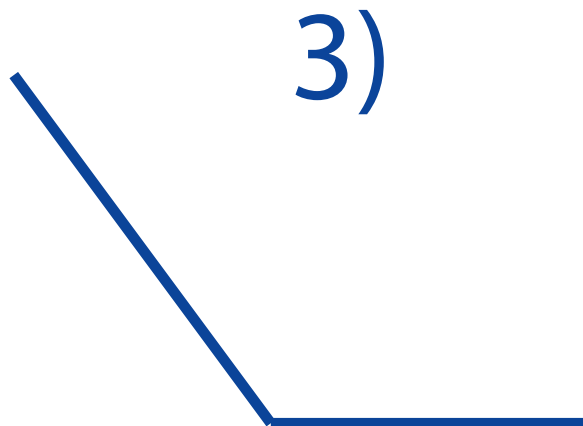
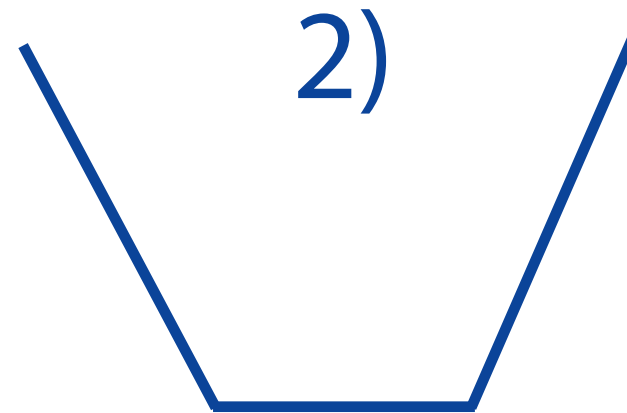
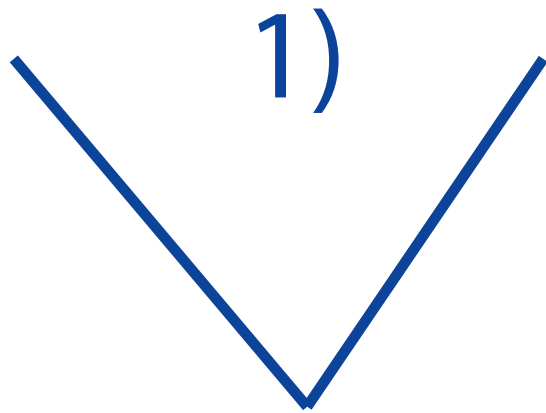


Міжнародні резерви у 2009 році, всього





Варіанти виходу з кризи





Світова організація торгівлі:

Україна — 152-й член СОТ з 16 травня 2008 р.

- одночасне спрощення умов доступу до ринків переважної більшості країн світу (у СОТ 153 країни-члена)
- заборона кількісних обмежень експорту та імпорту (*наприклад, відміна кількісних обмежень експорту зернових, соняшникової олії та насіння соняшнику, березень 2008 р.; відміна квотування української металопродукції на ринок ЄС, травень 2008 р.*)
- забезпечення передбачуваності та послідовності державної політики та законодавчого поля через дотримання зобов'язань, взятих при вступі до СОТ
- покращення привабливості України для внутрішніх та зовнішніх інвесторів
- набуття права брати участь у спеціальних органах СОТ, що дозволяє вирішувати торговельні суперечки та брати участь у формуванні механізмів регулювання міжнародних правил торгівлі з урахуванням національних інтересів країни



Угода між Україною та МВФ

- 16,4 млрд. дол. США для Національного банку України на:
 - підвищення довіри до банківського сектору
 - збільшення валютних можливостей банків, погашення валютних зобов'язань, оплата за газовими контрактами
 - поліпшення платіжного балансу
 - уповільнення девальвації гривні
- **Вимоги:** режим гнучкого обмінного курсу, фіскальна дисципліна, раціоналізація цін на енергоресурси, посилення банківського нагляду, відміна мораторію на продаж землі, дотримання закладеного рівня інфляції, пенсійна реформа
- Позитивний сигнал для потенційних партнерів



Рішення Уряду та Верховної Ради

- договір з МВФ для підтримки платіжного балансу
- реструктуризація банків
- збільшення гарантійного фонду повернення вкладів
- вільний валютний курс



Ініціативи, що непокоять

- адміністративне регулювання цін
- введення додаткового імпортного мита
- збільшення рівня пенсій та мінімальної заробітної плати
- триваючий бюджетний дефіцит



Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями (I)

Проекти Світового банку у 2009 році

- на початку 2009 року Світовий банк заявив про готовність виділити до 750 млн. дол. США для рекапіталізації банків та близько 1 млрд. дол. США на інвестиції в інфраструктуру. Було реалізовано:
 - 400 млн. дол. США першого траншу в рамках програми реабілітації фінансового сектора. Кредит буде надано на 30 років з п'ятирічним пільговим періодом;
 - 400 млн. дол. США на 30 років з п'ятирічним пільговим періодом в межах проекту «Покращення автомобільних доріг та безпеки руху».

- ведуться переговори про виділення 500 млн. дол. США на модернізацію газотранспортної системи



Міжнародна донорська допомога Україні (II)

Проекти ЄБРР у 2009 році

- Виділів 62,5 млн. дол. США Укрзалізниці.
- Надав 38 млн. євро місту Львів в Західній Україні.
- Надав банку "Форум" кредит на суму 80 млн. дол. США.
- Підтримка розширення компанії Logoplaste в Україні. Кредит у розмірі 4,1 млн. євро.
- Надав кредит на суму 37 млн. дол. США компанії "Odessa Terminal Holdco Ltd".
- ЄБРР та KfW придбали пакет акцій ВАТ "Мегабанк". Програма підтримки обсягом 28,9 млн. євро для сильного регіонального банку.
- Інвестує 50 млн. дол. США в великого оператора АЗС в Україні.
- Кредит на суму 11,7 млн. євро ЄБРР надав на поліпшення комунальних послуг в Західній Україні.
- Надав кредит на суму 20 млн. дол. США українській компанії АСТАРТА.
- ЄБРР и Україна підписали угоду для чорнобильських проектів. Банк надає 135 млн. євро для міжнародних зусиль на підтримку чорнобильських проектів.
- Надав "Терміналу Бровари" 34,4 млн. дол. США.



Угода про асоціацію з ЄС:

Початок — 5 березня 2007 року.

Наступне засідання — 5 жовтня 2009 року

Протягом 2007-2009 рр. проведено 12 раундів переговорів

Очікування від Угоди:

- перспектива членства у Євросоюзі у преамбулі?
- підвищення регіональної безпеки
- гармонізація законодавства у різних сферах
- запорука інституційних змін
- зміцнення відомств, які гарантують дотримання демократії, верховенства права та боротьбу проти корупції
- передумова для початку діалогу про покрокову лібералізацію ринків праці з метою формування зони вільного руху робітників між Україною та ЄС



Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС:

Початок переговорів — 18 лютого 2008 р.

Відбулося 7 раундів

Наступний — жовтень 2009 р.

Очікування від Угоди:

- мінімум 95% зовнішньої торгівлі без сплати ввізних мит;
- жорсткі зобов'язання щодо конкурентної політики, у тому числі щодо державної допомоги як у промислових секторах, так і у сфері послуг;
- дотримання правил походження товарів;
- спрощення митних процедур та підвищення ефективності діяльності митних органів у контексті сприяння торгівлі, включаючи заходи, спрямовані проти шахрайства
- лібералізація транспортних послуг (наприклад, паралельно укладення Угоди про спільний авіаційний простір);
- визнання дипломів



Закон “Про акціонерні товариства” (2008)

- наділяє наглядову раду значними повноваженнями, що дозволяє ефективно захищати права акціонерів
- підпорядковує менеджмент наглядовій раді (що запобігає рейдерським захопленням)
- кумулятивне голосування забезпечує пропорційне представництво акціонерів у наглядовій раді
- вводиться регулювання значних угод та угод із заінтересованістю
- Акціонерні угоди надають додаткові можливості для гарантій інвесторам



Недоліки Закону “Про акціонерні товариства” (2008)

- Вимога до відкритих АТ щодо примусового лістингу та обігу акцій тільки на біржі зменшує привабливість відповідної форми власності
- Надмірно обтяжливими є вимоги до реєстрації акцій та надсилання повідомлень акціонерам
- Члени наглядової ради несуть обов’язок лояльності перед акціонером, а не перед товариством, що зменшує ефективність роботи наглядової ради



Фінансова криза та інвестиційний клімат

- Криза вплинула на готовність українських підприємців надавати інвесторам гарантії
- Збільшується частка компаній, що мають не одного великого акціонера, а кілька значних
- Набирає сили процес заміни лояльного менеджменту професійним та вдосконалення системи корпоративного управління
- Зростають вимоги до ефективності технологій та конкурентоспроможності продукту



Недоліки правового режиму

- Україна гостро потребує сучасного закону “Про товариства з обмеженою відповідальністю” для збільшення прямих інвестицій у середній бізнес
- Потребує реформування судова система для обмеження корупції
- Зовнішній аудит не є незалежним та відповідальним
- Відмінити Господарський кодекс



Необхідність нових імпульсів

- Приватизація
- Пенсійна реформа:
 - індивідуальні пенсійні рахунки
 - збільшення пенсійного віку
- Раціоналізація цін на енергоресурси
- Реалізація сільськогосподарського потенціалу:
 - зняття мораторію на продаж сільськогосподарських земель
- Залучення іноземних інвестиції, необхідно для диверсифікації промислового виробництва
- Антикорупційні програми
- Децентралізація влади



Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки



Дякую!